

1973 Tarnów (PLR)	Tarnovské muzeum
1973 Moskva	Salon grafiky
1973 Vinnica	Svaz výtvarných umělců
1976 Jaszbereny (MLR)	Dům kultury
1977 Moskva	Někrasovova knihovna
1980 Murmansk	Naučně technická knihovna
1980 NDR	Putovní výstava k 35. výročí osvobození uspořádaná ve městech Wernigerode, Magdeburg, Halberstadt, Ilsenburg, Veckenstedt
1981 Smoljan (BLR)	Dům kultury
1983 Moskva	Dům přátelství
1983 Oděsa	Svaz výtvarných umělců
1984 Pskov	Knižní obchod Bukinista
1985 Sobotka	Rodný dům básníka Václava Šolce

92. výstava ilustrací a grafiky v rodném domě Václava Šolce v Sobotce. Sezóna 1985. Pořadatelé: Okresní galerie v Jičíně, Osvětová beseda v Sobotce, pobočka KPVU v Sobotce, Spolek sběratelů a přátel exlibris, kolektivní člen České společnosti pro estetiku při ČSAV v Praze, Albatros, nakladatelství pro děti a mládež, v Praze. Vytiskl Mír 6, provoz 62, Čáslavská 15, Praha 3.

GERMAN RATNER GRAFIKA

Rodný dům

Václava Šolce

Sobotka, květen 1985

Nejdříve prostřednictvím korespondence, později při osobním setkání měl jsem možnost seznámit se s Germanem Ratnerem, s jeho moderní a podmanivou tvorbou i s jeho zajímavým životem. Bydlí v idylické oblasti Moskvy mezi Kurským nádražím a řekou Jauzou, kde jakoby se zastavil čas třicátých let. V jeho bytě se setkáme s mnoha památkami z cest a hlavně pak s obrazy a modely starých korábů. Jeho otec, žijící nyní na penzi, se v mládí zúčastnil občanské války v jízdním pluku pod vedením slavného vojevůdce Frunzeho. Bojoval v Turkestanu s kontrarevolučními bandami Basmáčů. German Ratner vystudoval Vysokou školu architektury, kde se pilně věnoval řešení zadaných úloh. Proto stavby a architektura jsou dodnes předmětem jeho zájmu i častým námětem v jeho díle. Chtěl se dostat dál za problémy dané studijním programem a tak pozvolna rozšiřoval svůj zájem o další oblasti umění. Proto po ukončení vysoké školy přijal místo scénografa v Dramatickém divadle v Kalininu. Tato tvůrčí činnost mu přinášela řadu možností pro uplatnění moderních názorů a tvůrčích postupů. Místo starého kulisového uspořádání scény rozčlenil prostor jeviště jednoduchými prvky, namísto drobných zdobných detailů použil jednoduché, ale výrazné objekty, které vyjadřovaly situaci a dokreslovaly děj. Obliba ve stylizaci a zjednodušení tvarů se výrazně projevovala i v jeho kresbě a malbě, v jeho listech volné i užité grafiky, v linorytech, které občas koloroval, v ilustracích, portrétní tvorbě, v obrazech krajin i v městských vedutách. Jeho touha po volném uměleckém životě a nezávislosti tvorby ho přivedla k tomu, že opustil práci scénografa a začal se věnovat plně výtvarnému umění. Tato životní změna nikterak však neznamenala zvrát v jeho tvorbě. Zachoval si svoje umělecké přesvědčení i svou poezii, poezii věčnosti, poezii jednoduchosti tvarů. Zejména ve svých knižních značkách, kterých od roku 1964 vytvořil 450, tvořil opravdové znaky. Jednoduchými plochami a lapidárními liniemi vznikly výtvarné samoznaky Ratnerovy originální řeči, která v knižních značkách charakterizuje jejich majitele vyjádřením jména, města, povolání, záliby apod. Často se v nich objevuje významná architektura, veduty měst, oblíbené jsou i zámořské koráby jako vyjádření touhy po

dálkách. Z figurativních motivů se vedle ušlechtilé ženské postavy objevuje kůň s jezdcem, ať je to don Quijote, sportovní nebo historický vojenský jezdec. Jindy jsou to zase jiná zvířata, které ztvárňuje ve svých značkách, někdy květiny, zátiší i volné nefigurativní kompozice. Svá exlibris kromě běžného použití vydal German Ratner i v několika souborech. V souboru, věnovaném sportu a sportovcům, jsou náměty: letectví, jachting, potápění, jezdeckví, gymnastika, turistika na koních a vysokohorská turistika, kajak, lyžování, šachy a zápas. Jiné soubory jsou průřezem exlibristické tvorby s jednoduchým názvem 50 (nebo 20) exlibris Germana Ratnera. I svoji volnou grafiku často sdružil do cyklů. Tak např. vznikly soubory Starý Lvov, Města Polska, Města Maďarska, Město na Něvě, Trávy a květy, Grónské moře, Atlantik, Dálné moře, Východní Krym. Z těchto výčtu názvů jednotlivých souborů je zřejmé, že pro svá výtvarná díla German Ratner často čerpá náměty z cest po různých místech Sovětského svazu, ať po jeho evropské části, ať na dálný Altaj, který projel na koni, ať cesta vedla po severní Sibiři na poloostrov Tajmir a potom zamrzlým Severním mořem. Zajímavé a na dojmy bohaté byly jeho cesty do zemí přátel, do Polska a Maďarska, nebo velké plavby na sovětských lodích, např. do jižního Atlantiku nebo k břehům Grónska. Z cest si přináší nejen kresby a záznamy ve skicáři, ale především dojmy a zážitky, uložené v trezoru paměti, které postupně proměňuje v osobitá malířská a grafická díla pro potěšení své, svých přátel i široké veřejnosti.

Ing. JIŘÍ SOUKUP

GERMAN RATNER

se narodil 5. března 1933 v Moskvě. Od roku 1951 studoval na Vysoké škole architektury v Moskvě a studium ukončil v roce 1957. Od téhož roku do 1962 byl činný jako scénograf v Dramatickém divadle v Kalininu. Od roku 1962 je členem Svazu výtvarných umělců SSSR. Zúčastnil se na 100 domácích výstavách a na 40 zahraničních. Uspořádal 20 osobních výstav. Žije v Moskvě.

OSOBNÍ VÝSTAVY

1959 Kalinin	Městské muzeum
1966 Voroněž	Obrazárna
1966 Tallin	Kino Kosmos
1966 Moskva	Svaz výtvarných umělců
1967 Leningrad	Leningradská ústřední knihovna
1968 Moskva	Časopis Směna
1969 Tallin	Mezinárodní klub námořníků
1973 Lublin	Dům polského radia
(PLR)	